

Οι συγχορδίες στη μουσική και ο Κολοσσός της Ρόδου Μπέλλος Παναγιώτης-Λουκάς

Εισαγωγή

Ένα πολύ σημαντικό κεφάλαιο είναι οι συγχορδίες, η κατασκευή και η αναγνώριση τους. Σε αυτό το poster θα προσπαθήσουμε με απλό λόγο να κατανοήσουμε την κατασκευή των συγχορδιών, τις σχέσεις των φθόγγων και των διαστημάτων τους.

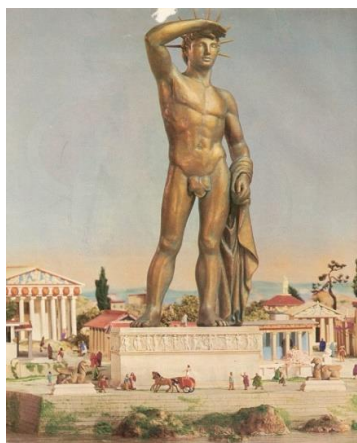
Ποια σχέση μπορεί να έχουν οι συγχορδίες με τον Κολοσσό της Ρόδου, ένα από τα 7 θαύματα του αρχαίου κόσμου; Συνδέονται με μία κοινή λέξη και βρίσκουμε την ευκαιρία να κάνουμε ένα ταξίδι στην αρχαιότητα και στην τοπική ιστορία της Ρόδου!

Λέξεις κλειδιά:

Συγχορδία, διάστημα, τρίτη, πέμπτη, Κολοσσός, Ρόδος

Σκοπός:

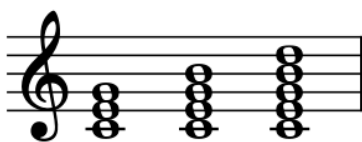
Σκοπός του παρόντος άρθρου είναι η εισαγωγή και η κατανόηση των συγχορδιών της μουσικής και η μελέτη της αρχαίας ιστορίας του Κολοσσού της Ρόδου.

Τι είναι συγχορδία

Είναι τρεις ή περισσότεροι φθόγγοι οι οποίοι απέχουν μεταξύ τους διαστήματα τρίτης και συνηχούν.

Δηλαδή, οι συγχορδίες κατασκευάζονται από **υπερκείμενες τρίτες**, διαστήματα τρίτης, τοποθετημένα το ένα πάνω από το άλλο:

Διαστήματα και είδη συγχορδιών

Από τη βάση τους, οι συγχορδίες παίρνουν το όνομα τους, ενώ σε σχέση με το είδος των διαστημάτων που περιέχουν, κατηγοριοποιούνται σε μείζονες, ελάσσονες, αυξημένες και ελαττωμένες.

Μας ενδιαφέρουν τα διαστήματα 3^{ης} και τα διαστήματα 5^{ης} που δημιουργούνται με τη βάση της συγχορδίας:

- α) Ελαττωμένη: Σχηματίζεται με 3η μικρή και 5η ελαττωμένη, με ένα «φοβικό συναίσθημα» 🙄
- β) Ελάσσονα: Σχηματίζεται με 3η μικρή και 5η Καθαρή, με ένα «λυπημένο συναίσθημα» 😞
- γ) Μείζονα: Σχηματίζεται με 3η Μεγάλη και 5η Καθαρή, με ένα «χαρούμενο συναίσθημα» 😊
- δ) Αυξημένη: Σχηματίζεται με 3η μεγάλη και 5η αυξημένη, με ένα «επιθετικό συναίσθημα» 😡

Πώς συνδέεται ο Κολοσσός της Ρόδου με τις συγχορδίες;

Αυτές τις λέξεις που χαρακτηρίζουν την κατασκευή των συγχορδιών **«υπερκείμενες τρίτες»**: Υπερ και **κείμενες**. Από την αρχαία ελληνική λέξη **κείμαι**, **κείμενος**, συνώνυμη του **κείτο-μαι**, που σημαίνει αυτός που είναι κάτω, ξαπλωμένος ή πεσμένος.

Μήπως θυμάστε κάποια έκφραση σχετική; Ίσως σε κάποιο χρησμό; Γύρω στο 227 π.Χ.; Ένας χρησμός που αφορούσε τον Κολοσσό έλεγε «μη κίνει τα **κείμενα**» (δηλαδή αυτά που είναι κάτω, ξαπλωμένα, πεσμένα), ενώ στις συγχορδίες έχουμε **υπερκείμενες** τρίτες.

Ένα από τα 7 θαύματα του αρχαίου κόσμου

Κατασκευάστηκε το 305 π.Χ.

Συμβόλιζε την ανεξαρτησία, την τιμή και την ανδρεία του λαού, αφού συνδέεται με την επιτυχημένη λύση της πολιορκίας της πόλης, από τον Δημήτριο.

Συμπεράσματα

Η γνώση της θεωρίας της μουσικής μας βοηθάει να έχουμε καλύτερη αντίληψη και κατανόηση της μουσικής. Έτσι μπορούμε να αναλύουμε, να κατανοούμε τον υπέροχο κόσμο της μουσικής.

Με μία κοινή λέξη (**υπερκείμενες** τρίτες- μη κίνει τα **κείμενα**), μελετήσαμε την ιστορία του Κολοσσού, ενός από τα επτά θαύματα της αρχαιότητας.

Βιβλιογραφία

- Αμαραντίδης Α. (1990). *Μορφολογία της μουσικής*. Αθήνα: Κ. Παπαρηγορίου- Χ. Νάκας.
- Καρούζου Χ. (1973). *Ρόδος, Ιστορία, Μνημεία, Τέχνη*. Αθήνα: Έσπερος.
- Κουτούγκος Μ. (1998). *Αρμονία, τεύχος 1*. Αθήνα: Κ. Παπαρηγορίου- Χ. Νάκας.
- Μαστροπάς Α. (1993). *Ο Κολοσσός της Ρόδου, τεύχος 47*. Αθήνα: Αρχαιολογία.
- Σακελλαρίδης Γ. (2008). *Διαπολιτισμική μουσική εκπαίδευση*. Αθήνα: Ατραπός.